

natuurtoets

Quickscan natuurtoets nieuwbouwwijk Zuidbroek, Wierden

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Wierden

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64

E info@ecogroen.nl

I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets nieuwbouwwijk Zuidbroek, Wierden

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode	Datum	Status
18-228	7 juni 2018	Definitief

Auteur(s)

S.A.M. (Bas) Peeters

Tweede lezer

M.G. (Mark) Hoksberg

Opdrachtgever

Gemeente Wierden

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Peeters, S.A.M. (2018). Quickscan natuurtoets nieuwbouwwijk Zuidbroek, Wierden. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 18-228. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	3
1.3 Wettelijk kader	4
1.4 Algemene opzet onderzoek	5
2. Bescherming gebieden en houtopstanden	6
2.1 Natura 2000	6
2.2 Natuurnetwerk Nederland	6
2.3 Houtopstanden	6
3. Soortbescherming	7
3.1 Onderzoeksmethode	7
3.2 Flora	7
3.3 Zoogdieren	8
3.4 Broedvogels	9
3.5 Amfibieën	10
3.6 Vissen	11
3.7 Overige soortgroepen	11
4. Geraadpleegde bronnen	12

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Gemeente Wierden heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen bouw van de derde fase van nieuwbouwwijk Zuidbroek in Wierden. De voorgenomen bouw en ingebruikname gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden.

De Wet natuurbescherming en beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. In het voorliggende onderzoek vindt, ten behoeve van de onderbouwing van de ruimtelijke planvorming, een toetsing plaats aan de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. Het onderdeel houtopstanden is vanwege de aard van het plangebied buiten beschouwing gelaten.

Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied is gelegen aan de zuidzijde van Wierden en is de locatie van de derde ontwikkelingsfase van nieuwbouwwijk Zuidbroek. Het eerste deel van de wijk is inmiddels gerealiseerd en het tweede is in ontwikkeling. Het plangebied wordt in het noordwesten en het westen begrensd door de eerder ontwikkelde en in ontwikkeling zijnde delen van Zuidbroek en door de Wierdense Aa in het zuiden, het oosten en het noordoosten. Het terrein is nu in gebruik als grasland. Er is geen bebouwing aanwezig.

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Wierdense Veld, gelegen op een afstand van circa 4600 meter ten westen van het plangebied. Op ca. 1600 meter ligt het meest nabijgelegen onderdeel van het NNN nabij de Ypeloweg en de Eksosche Aa.

De voorgenomen plannen hebben mogelijk invloed op de beschermde gebieden. Als gevolg van de voorgenomen plannen kan een verhoogde emissie van stikstofoxiden ontstaan door voorbereidende werkzaamheden, de nieuwbouw, stook van CV-installaties en vervoersbewegingen door bewoners. De stikstof slaat in het plangebied en omgeving neer en kan negatieve effecten op beschermde natuur hebben. Deze emissie is ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet vast te stellen. Het is nog niet duidelijk of het gebruik van de nieuwe woonwijk en de toegenomen verkeersintensiteit leiden tot een hogere stikstofuitstoot.

Soortbescherming

- Vanwege het ontbreken van bebouwing en bomen zijn in het plangebied geen vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig of te verwachten. Van schade aan (onmisbare) vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is ook geen sprake.

- Er zijn geen vaste verblijfplaatsen zoogdiersoorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bern en Bonn of van overige nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling aanwezig. Wel komen vaste verblijfplaatsen van enkele algemene, nationaal beschermde zoogdiersoorten met provinciale vrijstelling voor.
- Broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig in het plangebied. Alleen algemene broedvogels komen voor en zijn te verwachten.
- In het plangebied zijn alleen algemene nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling te verwachten.
- In het plangebied zijn geen beschermde planten, vissen, reptielen of ongewervelden aangetroffen of te verwachten.

Eindconclusie en aanbevelingen

- Wij adviseren om met het rekenprogramma AERIUS de stikstofdepositie in Wierdense Veld en andere in de omgeving liggende Natura 2000-gebieden in beeld te brengen volgens de daarvoor geldende regels. Voor projecten met een stikstofdepositie hoger dan 0,05 Mol/ha/jaar op een nabijgelegen Natura 2000-gebied is het noodzakelijk om vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.
- Aan de noordoostzijde langs de Aa buiten het plangebied zijn vele exemplaren van Reuzenberenklauw waargenomen. Dit is een invasieve exotische soort die in landen van de EU moet worden bestreden.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Gemeente Wierden heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen bouw van de derde fase van nieuwbouwwijk Zuidbroek in Wierden. De voorgenomen bouw en ingebruikname gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden.

De natuurtoets is bedoeld om inzicht te verkrijgen in aanwezige natuurwaarden en mogelijke effecten van het plan of voorgenomen activiteiten. Tijdens het onderzoek zijn te verwachten effecten van het plan getoetst aan de wettelijke bescherming van soorten en natuurgebieden. Het uitgevoerde onderzoek en de resultaten er van zijn in voorliggende rapportage beschreven. In het plangebied zijn geen houtopstanden aanwezig.

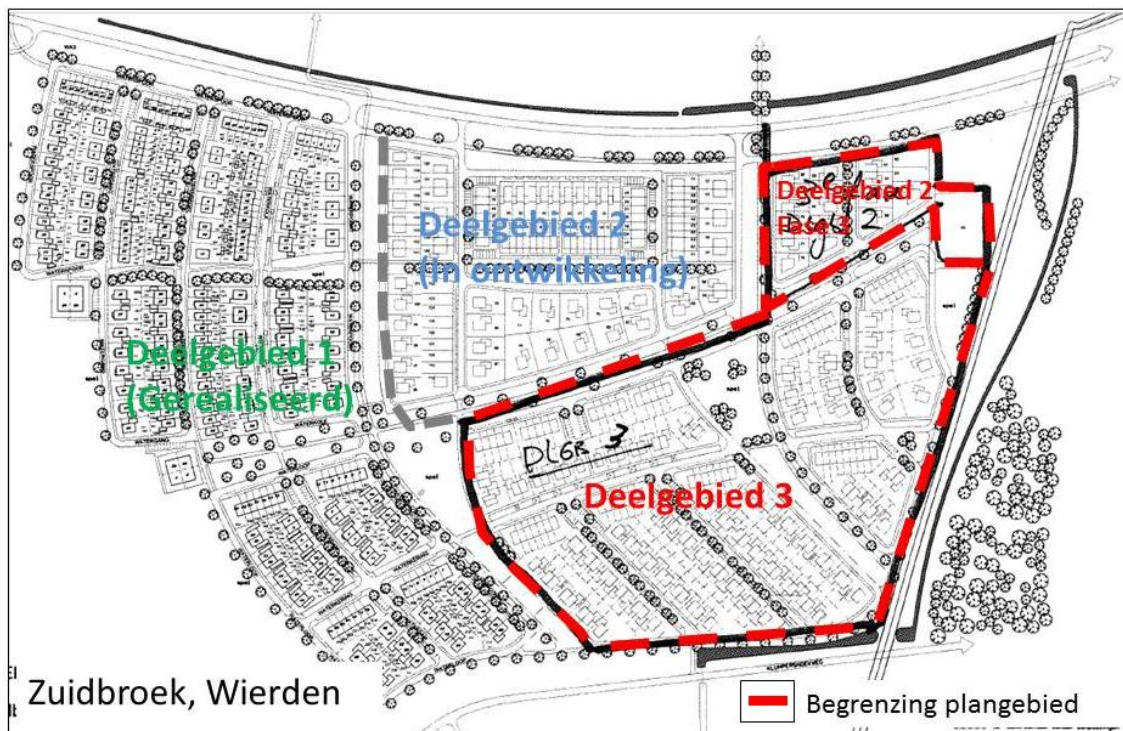
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied is gelegen aan de zuidzijde van Wierden en wordt begrensd door deelgebieden 1 en 2 van nieuwbouwwijk Zuidbroek in het westen en noordwesten, en door de Wierdense Aa in het zuiden, het oosten en het noordoosten. Het terrein bestaat momenteel uit agrarisch grasland. Op het terrein staan geen bomen en geen gebouwen.

Het plangebied maakt onderdeel uit van de in ontwikkeling zijnde woonwijk Zuidbroek (zie figuur 1.1). Deze wijk wordt gefaseerd ontwikkeld, het huidige plangebied betreft de derde fase van Zuidbroek. Fase 1 is gereed en fase 2 is momenteel in ontwikkeling (zie figuur 1.2).

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (luchtfoto: google maps)

Figuur 1.2 Kaart van de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied (bron: gemeente Wierden)

1.3 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de soortbescherming, gebiedsbescherming en de bescherming van houtopstanden. Voor de volledige wetteksten van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 1.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 1.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (meestal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een aanvullende rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen. De bescherming van het NNN staat geheel los van de Wet natuurbescherming.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

1.4 Algemene opzet onderzoek

De quickscan natuurtoets is gebaseerd op één dagbezoek in 2018, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en ecologische principes. Uit de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde gebieden en houtopstanden (hoofdstuk 2) en soorten (hoofdstuk 3). Waar van toepassing is beschreven welke mitigerende (verzachtende) maatregelen eventueel nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Bescherming gebieden en houtopstanden

2.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Wierdense Veld, gelegen op een afstand van circa 4600 meter ten westen van het plangebied. Verder van het plangebied liggen nog Natura-2000 gebieden Sallandsche Heuvelrug, Borkeld en Engbertsdijkvenen. Sinds 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking, waarmee de potentiële toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in beeld kan worden gebracht. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van CV-installaties of in het verkeer. De stikstof slaat in het plangebied en omgeving neer (stikstofdepositie) en kan negatieve effecten op beschermde natuur hebben tot op vele kilometers afstand van de bron.

Wij adviseren om met het rekenprogramma AERIUS de stikstofdepositie in Natura 2000-gebied Wierdense Veld in beeld te brengen volgens de daarvoor geldende regels. Voor projecten met een stikstofdepositie hoger dan 0,05 Mol/ha/jaar op een nabijgelegen Natura 2000-gebied is het noodzakelijk om vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Voor voorliggende situatie is dan ook een nadere beoordeling aan de orde.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het meest nabijgelegen onderdeel van het GNN ligt op ca 1.600m van het plangebied nabij de Ypeloweg en de Eksosche Aa (voor de ligging zie figuur 2.1).

Op basis van recente uitspraak van de Raad van State^[1] dient in verband met goede ruimtelijke ordening, externe werking op het NNN altijd beoordeeld te worden in verband met mogelijke negatieve effecten op het NNN. Gezien de afstand kan hier echter met zekerheid worden vastgesteld dat het initiatief geen externe werking heeft op het NNN. Het PAS is voor NNN-gebieden niet van toepassing.

3 Houtopstanden

Figuur 2.1 Dichtstbij liggende NNN-gebied

Dit onderdeel is in overleg met de opdrachtgever niet meegenomen in het onderzoek. In het plangebied zijn overigens geen bomen of houtopstanden aanwezig.

^[1] ABRVS Uitspraak 201509359/1/R1

3. Soortbescherming

3.1 Onderzoeksmethode

Voorliggende ecologische beoordeling is gebaseerd op raadpleging van de Nationale databank Flora en Fauna (NDFP)¹ op 3 en 17 mei 2018 en een locatiebezoek op 11 mei 2018. Het veldbezoek is door een ervaren inventarisatiemedewerker van Ecogroen uitgevoerd onder droge, lichtbewolkte weersomstandigheden bij een temperatuur van ca. 18°C.

Tijdens het veldbezoek is het plangebied en het omliggende groengebied onderzocht. Er is met name aandacht besteed aan de beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming, met extra aandacht voor flora, vleermuizen, broedvogels met jaarrond beschermde nesten en grondgebonden zoogdieren. Tevens is de Wierdense Aa steekproefsgewijs bemonsterd op het voorkomen van beschermde vissen en amfibieën.

In combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement is vervolgens een uitspraak gedaan over mogelijk aanwezige beschermde soorten. In onderstaande paragrafen worden de onderzochte soortengroepen beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen en te verwachten.

3.2 Flora

In het plangebied zijn algemene plantensoorten van graslanden, bermen en slootkanten aanwezig. Waargenomen soorten zijn onder andere Smeewortel, Fluitenkruid, Boerenwormkruid, Gewone berenklauw, Smalle weegbree, Gewone hoornbloem, Bijvoet, Schapenzuring, Veldzuring, Ridderzuring, Vogelmuur, Jacobskruid, Akkerdistel, Hertshoornweegbree en grassen als Grote vossenstaart, zachte dravik en Zachte witbol. Bij het water zijn onder meer Echte koekoeksbloem, Mattenbies, Moerasspirea, Riet en Echte valerian gevonden.

Er zijn geen beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen in het plangebied. Gezien de biotoomstandigheden zijn deze soorten in het plangebied ook niet te verwachten. Het nemen van vervolgstappen voor beschermde planten of soorten van de Rode Lijst is niet aan de orde.

Aan de noordoostzijde langs de Aa buiten het plangebied zijn vele exemplaren van Reuzenberenklauw waargenomen (zie kader 3.1). Dit is een invasieve soort die in landen van de EU moet worden bestreden.

Kader 3.1 Reuzenbereklauw

Reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*) is in de 19e eeuw ingevoerd vanuit Azië. De soort kan groeiplaatsen vormen van enkele vierkante meters tot enkele hectaren. Door de enorme hoogte van de plant en het grote bladoppervlak worden inheemse planten sterk onderdrukt. Waar Reuzenberenklauw voet aan de grond krijgt leidt dit tot een sterke

¹ Op de gegevens van de NDFP rusten auteursrechten.

afname van soortenrijkdom van de vegetatie. Naast ecologische problemen vormt Reuzenberenklauw ook een gevaar voor de gezondheid. De plant scheidt namelijk een sap af dat chemicaliën bevat die geactiveerd worden door zonlicht. Deze chemicaliën veroorzaken brandwonden.

Omdat deze soort zich snel kan verspreiden adviseren we om de groeiplaats zo spoedig mogelijk te bestrijden. Bij het bestrijden door middel van maaien is het van belang te voorkomen dat Reuzenbereklauw tot zaadzetting komt. Uit experimenteel onderzoek is gebleken dat zeer frequent en langdurig maaien nodig is voor enige mate van succes met de bestrijding. Het is daarom van belang dat er tenminste vijf keer per jaar wordt gemaaid, met de eerste maaibeurt eind april of begin mei, om te voorkomen dat de plant weer gaat bloeien en nieuwe zaden maakt. Een effectievere, maar ook kostbare, methode bestaat uit het handmatig verwijderen van Reuzenberenklauw door de plant net onder de wortelhals af te snijden met een spade. De plant sterft hierdoor volledig af. Wanneer dit zowel in april en juni over meerdere jaren consequent wordt toegepast kunnen haarden van de soort worden opgeruimd.

3.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.2, hierin worden deze onderdelen nader beschreven).

Kader 3.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Vaste verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten vanwege het ontbreken van bebouwing en bomen. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen derhalve worden uitgesloten.

Vliegroutes en foerageergebieden

In het plangebied komen geen bebouwing en opgaande groenstructuren voor. In de nabijheid van het plangebied maken de Wierdense Aa en aanliggende groenstructuren mogelijk onderdeel uit van vliegroutes voor vleermuizen. Deze worden door de plannen niet aangetast. Het plangebied wordt mogelijk door vleermuizen als Gewone dwergvleermuis, Laatzvlieger en Rosse vleermuis gebruikt als foerageergebied. Er zal geen onmisbaar foerageergebied verloren gaan, aangezien in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden resterend. De voorgenomen plannen geven dan ook geen aanleiding schade te veroorzaken aan onmisbare vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 1.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van soorten die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (zoals Otter en Bever) worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek, en bekende verspreidingsgegevens (NDDF) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Op basis van bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van sporen en/of geschikt leefgebied van nationaal beschermde zoogdieren, zonder vrijstelling (zoals Das en Boomarter) kunnen vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden uitgesloten. Van Steenarter zijn wegens gebrek aan geschikte structuren (houtwallen, boomholten en gebouwen) geen vaste verblijfplaatsen te verwachten. Het gebied wordt mogelijk wel als foerageergebied benut, maar zal die functie in de toekomst ook kunnen behouden.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van overige grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Konijn, Wezel, Bunzing, Veldmuis, Mol en Bosmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.4 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 1.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek en de terreinkenmerken worden geen jaarrond beschermde nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels, uilen, Huismus en Gierzwaluw (zie kader 3.3) verwacht.

Kader 3.3 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn algemene soorten zoals Zwarte kraai, Houtduif, Boerenzwaluw, Meerkoet, Wilde eend, Wulp, en Kneu waargenomen. Tevens is Patrijs waargenomen, een bedreigde soort van de rode lijst. In het plangebied broedbiotoop aanwezig voor weidevogelsoorten zoals Grutto en Kievit.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen. Een soort als Houtduif (die in het plangebied overigens niet broedend zal worden aangetroffen) kan bijvoorbeeld tot in november broedend worden aangetroffen.

3.5 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 1.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Voortplanting en overwintering van nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan voortplanting van nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling worden uitgesloten. Wel zijn enkele algemene soorten zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker foeragerend te verwachten in bermen en graslanden.

Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

3.6 Vissen

Tijdens het bemonsteren van de naast het plangebied gelegen Wierdense Aa zijn geen beschermde soorten zoals Grote modderkruiper en Kwabaal aangetroffen. Op basis van bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2018) worden in het projectgebied ook geen beschermde vissoorten verwacht.

3.7 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinbezoek, terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2018) wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen (reptielen en ongewervelden).

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek (2003). Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 3 en 17 mei 2018.